

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/148547,Oddalismy-hold-plk-Augustowi-Brochwicz-Donimirskiemu-Sztum-20-sierpnia-2021.html>
26.04.2024, 16:06

Oddaliśmy hołd płk. Augustowi Brochwicz-Donimirskiemu - Sztum, 20 sierpnia 2021

Był powstańcem wielkopolskim, działaczem plebiscytowym na Powiślu, współtwórcą Armii Ochotniczej na Pomorzu. Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Gdańsku zrealizowało inskrypcję upamiętniającą bohatera na grobowcu rodzinnym Donimirskich.

Dyrektor Oddziału IPN w Gdańsku prof. Mirosław Golon złożył kwiaty na grobie płk. Augusta Brochwicz-Donimirskiego.

Na cmentarzu parafialnym przy kościele św. Anny w Sztumie znajduje się grób płk. Augusta Brochwicz-Donimirskiego, powstańca wielkopolskiego, działacza plebiscytowego na Powiślu, współtwórcy Armii Ochotniczej na Pomorzu. W dniu 20 sierpnia odbyła się tutaj okolicznościowa uroczystość upamiętniająca bohatera. Wzięli w niej udział dyrektor Oddziału IPN w Gdańsku prof. Mirosław Golon i naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Katarzyna Lisiecka wraz z pracownikami.

Wśród gości wydarzenia obecni byli: ks. dziekan Andrzej Starczewski, starosta Leszek

Sarnowski, dyrektor Muzeum Zamkowego w Malborku dr hab. Janusz Trupinda, kierownik Muzeum Zamkowego w Sztumie Aleksander Masłowski, a także wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 Beata Ossowska-Smeja. Gośćmi honorowymi była rodzina śp. płk. Augusta Donimirskiego – prof. Jacka Schirmera wraz z rodziną.

Uroczystości rozpoczęły się od Mszy świętej w kościele pw. św. Anny w Sztumie którą poprowadził proboszcz ks. dziekan Andrzej Starczewski. Msza miała uroczystą oprawę poczt sztandarowych.

IMG_9719

Następnie zebrani udali się na cmentarz parafialny, pod grób płk. Augusta Brochwicz-Donimirskiego. Uroczystość poprowadziła Karolina Masłowska z Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa:

Grób Augustwa Brochwicz-Donimirskiego został wiosną tego roku wpisany do ewidencji grobów weteranów, jednakże brakowało namacalnej informacji o tym, iż właśnie tu, w mogile matki został pochowany. Dlatego też Instytut Pamięci Narodowej sfinansował wykonanie granitowego pulpitu inskrypcyjnego, przy którym dziś złożymy kwiaty – podkreśliła.

Następnie głos zabrał prof. Mirosław Golon:

W roku 1920 dzisiaj przez nas wspominany płk August Brochwicz-Donimirski budował to zaplecze, jeden z tych fundamentów zabezpieczających nasz wysiłek zbrojny - Armię Ochotniczą w tym regionie. Miliona trzeba było, aby uratować wolną Polskę. Milion poszło się bić - i ten milion wygrał. Ziemianie, warstwy wyższe dały kadry oficerskie, tak jak właśnie Pan pułkownik Brochwicz-Donimirski. Zwykły lud, głównie chłopski, ale też warstwy robotnicze, dały też szerokie, duże rzesze żołnierskie - zaznaczył.

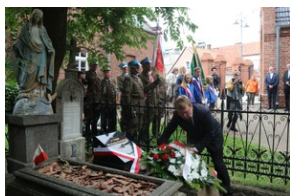
W imieniu rodziny przemówienie wygłosił prof. Jacek Schirmer, który podziękował Instytutowi Pamięci Narodowej za przywrócenie pamięci płk. Augusta Brochwicz-Donimirskiego. **Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa w Gdańsku zrealizowało dodanie pulpitu z inskrypcją upamiętniającą pułkownika na grobowcu rodzinnym Donimirskich. Do tej pory na nagrobku nie było jakiegokolwiek informacji wskazującej na to, że jest to miejsce pochówku bohatera.**

IMG_9727

IMG_9732

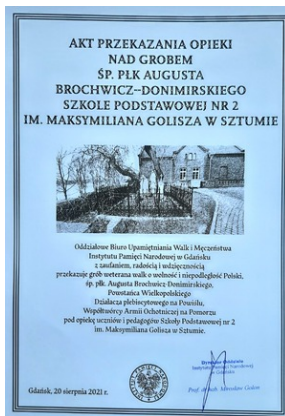

Dyrektor Oddziału IPN w Gdańsku prof. Mirosław Golon złożył kwiaty na grobie płk. Augusta Brochwicz-Donimirskiego.

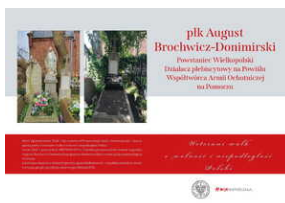

Następnie na grobie płk. Augusta Brochwicz-Donimirskiego zostały złożone wieńce. W trakcie uroczystości odbyło się również przekazanie aktu opieki nad grobem wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Sztumie oraz Piotrowi Padlewskiemu (nauczycielowi).

Akt opieki nad grobem

Życiu i działalności płk. Augusta Brochwicz-Donimirskiego został poświęcony okolicznościowy folder, przygotowany przez Karolinę Masłowską (OBUWiM IPN Gdańsk). Zachęcamy do lektury i pobrania publikacji online.

Folder Donimirski-1

Folder Donimirski-2

PLIKI DO POBRANIA

[Płk August Brochwicz-Donimirski \(folder\) \(pdf, 2.81 MB\)](#)